

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRO 2007 M. SAUSIO 18 D. ĮSAKIMO NR. 1V-15 „DĖL MINISTERIJŲ, VYRIAUSYBĖS ĮSTAIGŲ, ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ NUOSTATŲ RENGIMO REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2020 m. gegužės 19 d. Nr. 1V-478

Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. sausio 18 d. įsakymą Nr. 1V-15 „Dėl Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ ir išdėstau jį nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL MINISTERIJŲ, VYRIAUSYBĖS ĮSTAIGŲ, ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ NUOSTATŲ RENGIMO REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl Viešojo sektoriaus sistemos tobulinimo gairių ir viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“, 19 punktu:

1. T v i r t i n u Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijas (pridedama).

2. R e k o m e n d u o j u ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų, taip pat kitų valstybės institucijų ir įstaigų nuostatų projektų, kuriais siekiama suderinti nuostatus su pasikeitusiu šių institucijų ar įstaigų veiklos teisiniu reguliavimu, rengėjams peržiūrėti visą galiojančių nuostatų tekstą ir patikslinti jį vadovaujantis šiuo įsakymu patvirtintomis rekomendacijomis.

3. R e k o m e n d u o j u įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektų, kuriais numatoma reglamentuoti ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų, taip pat kitų valstybės institucijų ir įstaigų kompetenciją, rengėjams šių institucijų ar įstaigų funkcijas formuluoti vadovaujantis šiuo įsakymu patvirtintų rekomendacijų 12.3.1–12.3.4 papunkčių nuostatomis.“

Vidaus reikalų ministrė

Rita Tamašunienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro
2007 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1V-15
(Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro
2020 m. gegužės 19 d. įsakymo Nr. 1V-478
redakcija)

**MINISTERIJŲ, VYRIAUSYBĖS ĮSTAIGŲ, ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ NUOSTATŲ
RENGIMO REKOMENDACIJOS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijų (toliau – rekomendacijos) tikslas – nustatyti bendruosius reikalavimus ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų (toliau – institucijos) nuostatų struktūrai, dėstymo tvarkai ir turiniui.
2. Rekomendacijų nuostatos taikomos tiek, kiek reikalavimų nuostatų struktūrai, dėstymo tvarkai ir turiniui nenustato aukštesnės galios teisės aktai.

**II SKYRIUS
NUOSTATŲ STRUKTŪRA, DĖSTYMO TVARKA IR TURINYS**

3. Institucijų nuostatus turi sudaryti šie skyriai: „Bendrosios nuostatos“, „Institucijos veiklos tikslai ir funkcijos“, „Institucijos teisės“, „Institucijos veiklos organizavimas“, „Baigiamosios nuostatos“.
4. Skyriuje „Bendrosios nuostatos“ turi būti:
 - 4.1. nurodomas institucijos pavadinimas, kuriuo institucija įregistruota Juridinių asmenų registre, o po pavadinimo nurodoma:
 - 4.1.1. ministerijos nuostatuose – kad ši institucija yra valstybės įstaiga;
 - 4.1.2. Vyriausybės įstaigos ir įstaigos prie ministerijos nuostatuose – šių institucijų organizacinė forma:
 - 4.1.2.1. Vyriausybės įstaigos nuostatuose – kad ši institucija yra Vyriausybės įstaiga;
 - 4.1.2.2. įstaigos prie ministerijos nuostatuose – kad ši institucija yra įstaiga prie atitinkamos ministerijos.
 - 4.2. nurodoma institucijos teisinė forma – biudžetinė įstaiga – ir kiti duomenys apie instituciją – juridinio asmens kodas, kad turi sąskaitą banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu (jei institucija turi teisę jį naudoti) ir savo pavadinimu, savo simboliką (jei institucijai tokią pareigą nustato jos veiklą reglamentuojantys aukštesnės galios teisės aktai arba egzistuoja objektyvus poreikis turėti institucijos simboliką ir ją naudoti), institucijos buveinės adresas;
 - 4.3. išvardijami institucijos finansavimo šaltiniai – valstybės biudžetas, kiti įstatymų leidžiami lėšų šaltiniai, jeigu tokie yra;
 - 4.4. nurodomas institucijos savininkas, institucijos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ir jos kompetencija. Apibrėžiant institucijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetenciją nurodoma, kad ji vykdo Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme nustatytas funkcijas, ir prireikus išvardijamos kitos institucijos savininko teises ir pareigas

įgyvendinančios institucijos funkcijos;

4.5. nurodomas šaltinis, kuriame skelbiami institucijos vieši pranešimai (institucijos interneto svetainė, socialinio bendravimo interneto svetainių „Facebook“, „Instagram“, „Twitter“ paskyra ir kt.).

5. Vyriausybės įstaigos ir įstaigos prie ministerijos nuostatų skyriuje „Bendrosios nuostatos“ atskiru punktu turi būti nurodoma ministrui pavesta valdymo sritis (pavestos valdymo sritys), kurioje (kuriose) veikia Vyriausybės įstaiga ar įstaiga prie ministerijos. Ministrui pavesta valdymo sritis (pavestos valdymo sritys) turi būti nurodytos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ (toliau – nutarimas):

5.1. jeigu apibrėžiant valdymo sritį nutarime vartojamas vienas žodis arba logiškai tarpusavyje susijusių žodžių junginys, turi būti atkartota pilna ministrui pavestos valdymo srities formuluotė;

5.2. jeigu apibrėžiant valdymo sritį nutarime vartojamas valdymo sritį apibendrinantis žodis (ar žodžių junginys), po kuriuo dedamas dvitaškis ir seka apibendrinantį žodį (ar žodžių junginį) detalizuojantys žodžiai, turi būti nurodomas ministrui pavestą valdymo sritį apibendrinantis žodis (ar žodžių junginys), nevardijant po dvitaškio sekančių apibendrinantį žodį (ar žodžių junginį) detalizuojančių žodžių;

5.3. jeigu viename nutarimo papunktyje yra vardijamos kelios ministrui pavedamos valdymo sritys, tarp kurių dedamas kablelis arba kabliataškis, turi būti nurodomas tik ta ministrui pavesta valdymo sritis, kurioje veikia Vyriausybės įstaiga ar įstaiga prie ministerijos.

6. Institucijų nuostatuose turi būti nurodoma institucijos nuostatų keitimo tvarka.

7. Prireikus institucijos nuostatų skyriuje „Bendrosios nuostatos“ gali būti išdėstytos kitos bendrosios nuostatos.

8. Skyriuje „Institucijos veiklos tikslai ir funkcijos“ dėstomi institucijos veiklos tikslai turi būti suformuluoti glaustai ir išreikšti veiksmažodžio bendratimi.

9. Ministerijos veiklos tikslai turi būti suformuluoti taip, kad atitiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme įtvirtintą ministerijos paskirtį formuoti valstybės politiką ministrui pavestose valdymo srityse, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti šios politikos įgyvendinimą. Kiekvienai ministrui pavestai valdymo sričiai turi būti suformuluotas ne mažiau kaip vienas veiklos tikslas.

10. Vyriausybės įstaigos veiklos tikslai turi būti suformuluoti taip, kad:

10.1. atskleistų Vyriausybės įstatyme įtvirtintą Vyriausybės įstaigos paskirtį dalyvauti formuojant valstybės politiką ministrui pavestose valdymo srityse (pavestose valdymo srityse) ir ją įgyvendinti, tačiau neturi pažodžiui atkartoti šios paskirties formuluotės;

10.2. atitiktų ministerijos veiklos tikslą (tikslus) ministrui pavestose valdymo srityse (pavestose valdymo srityse), kurioje (kuriose) Vyriausybės įstaiga dalyvauja formuojant valstybės politiką ir ją įgyvendina.

11. Įstaigos prie ministerijos veiklos tikslai turi būti suformuluoti taip, kad:

11.1. atskleistų Vyriausybės įstatyme įtvirtintą įstaigos prie ministerijos paskirtį įgyvendinti valstybės politiką ministrui pavestose valdymo srityse (pavestose valdymo srityse) ir (ar) šios politikos formavimui ir įgyvendinimui aptarnauti, tačiau neturi pažodžiui atkartoti šios paskirties formuluotės;

11.2. atitiktų ministerijos veiklos tikslą (tikslus) ministrui pavestose valdymo srityse (pavestose valdymo srityse), kurioje (kuriose) įstaiga prie ministerijos įgyvendina valstybės politiką ir (ar) aptarnauja valstybės politikos formavimą ir įgyvendinimą.

12. Skyriuje „Institucijos veiklos tikslai ir funkcijos“ dėstant institucijos funkcijas:

12.1. funkcijų visuma turi kuo tiksliau ir išsamiau apibrėžti institucijos kompetenciją;

12.2. neturi būti perkeliama įstatymuose, reglamentuojančiuose ministrams pavestas valdymo sritis, institucijai nustatytos funkcijos, tačiau turi būti pateikiamos blanketinės nuorodos į tuos įstatymus (nurodant, kad institucija atlieka įstatymo, į kurį pateikiama blanketinė nuoroda, atitinkamame straipsnyje, straipsnio dalyje, straipsnio dalies punkte ar papunktyje jai nustatytas funkcijas);

12.3. funkcijos, kurios institucijai yra nustatytos žemesnės nei įstatymai teisinės galios teisės aktais, taip pat ir tos, kurios jokiuose kituose teisės aktuose nėra nustatytos, tačiau yra būtinos institucijos paskirčiai įgyvendinti ir veiklos tikslams pasiekti, turi būti:

12.3.1. suformuluotos vartojant veiksmažodžio esamąjį laiką;

12.3.2. suformuluotos kaip nuolatinio (tęstinio) pobūdžio darbai (veiksmai), vengiant smulkių, vienkartinių darbų (veiksmų) vardijimo ir abstraktaus pobūdžio žodžių ar formuluočių (padedą, skatina, užtikrina, plėtoja, rūpinasi, dalyvauja rengiant, dalyvauja įgyvendinant, pagal kompetenciją ir pan.);

12.3.3. suformuluotos taip, kad formuluočiame būtų įvardijamas (įvardijami) arba iš formuluočiame būtų aiškus (aiškūs) funkcijų atlikimo rezultatas (rezultatai);

12.3.4. suformuluotos taip, kad nebūtų pažodžiui kartojamos institucijos veiklos tikslus ir teises apibrėžiančios formuluočios;

12.4. įstatymuose ar žemesnės nei įstatymai teisinės galios teisės aktuose apibrėžtos funkcijų grupės konkrečiam tikslui siekti, kurios nustatomos institucijoms, neatsižvelgiant į tai, kokiose ministrams pavestose valdymo srityse jos veikia, apibendrintai formuluojamos kaip viena funkcija (atlieka konkrečios ar kelių registrų, valstybės informacinių sistemų valdytojo, tvarkytojo funkcijas ir pan.);

12.5. turi būti siekiama pateikti baigtinį institucijai nustatytų funkcijų (įskaitant ir blanketines nuorodas į įstatymais, reglamentuojančiais ministrams pavestas valdymo sritis, institucijai nustatytas funkcijas) sąrašą;

12.6. institucijos funkcijos (įskaitant ir blanketines nuorodas į įstatymais, reglamentuojančiais ministrams pavestas valdymo sritis, institucijai nustatytas funkcijas) turi būti grupuojamos pagal institucijos veiklos tikslus – vienam institucijos veiklos tikslui turi būti nustatytos ne mažiau kaip dvi funkcijos.

13. Reikalavimas grupuoti funkcijas pagal institucijos veiklos tikslus netaikomas:

13.1. bendresnio pobūdžio institucijų funkcijoms, kurios vienodai prisideda prie visų ar keleto institucijos veiklos tikslų pasiekimo;

13.2. funkcijoms, kurios tiesiogiai neprisideda nė prie vieno institucijos veiklos tikslo siekimo;

13.3. blanketinėms nuorodoms į įstatymus, kuriais ministerijoms nustatomos valstybės politikos įgyvendinimo, o įstaigoms prie ministerijų – dalyvavimo formuojant valstybės politiką funkcijos.

14. Rekomendacijų 13 punkte nurodytos funkcijos dėstomos po sugrupuotų pagal institucijos veiklos tikslus funkcijų.

15. Ministerijoms būdingos, su Vyriausybės įstatyme nustatyta ministerijos paskirtimi susijusios ir vienodai prie visų ministerijos veiklos tikslų pasiekimo prisidedančios, tačiau jokiuose kituose teisės aktuose nenustatytos funkcijos (rengti ministrui pavestų valdymo sričių planavimo dokumentus, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jų įgyvendinimą; rengti Lietuvos Respublikos Seimo priimamų teisės aktų, Vyriausybės nutarimų, sprendimų ir rezoliucijų, kitų teisės aktų

ministerijos kompetencijai priskirtais klausimais projektus ir koordinuoti (organizuoti) jų įgyvendinimą; perkelti į nacionalinę teisę ir įgyvendinti Europos Sąjungos teisę (*acquis*), ir pan.) dėstomos po ministerijos veiklos tikslų.

16. Institucijos nuostatuose neturi būti dėstomos institucijos bendrosios (vidaus administravimo) funkcijos.

17. Skyriuje „Institucijos teisės“ išvardijamos institucijos teisės, kurios užtikrina, kad būtų pasiekti institucijų veiklos tikslai ir atliktos nustatytos funkcijos. Institucijos teisės turi būti išdėstytos veiksmažodžio bendratimi, pažodžiui nekartojant institucijai nustatytas funkcijas apibrėžiančių formuluočių.

18. Dėstant institucijos teises, turi būti:

18.1. nurodomos pagrindinės visoms institucijoms būdingos teisės (gauti institucijos funkcijoms atlikti reikalingą informaciją, suderinus su atitinkamų organizacijų vadovais, pasitelkti šių organizacijų specialistus sprendžiamoms institucijos problemoms nagrinėti, sudaryti sutartis, darbo grupes ir pan.);

18.2. pateikiamos blanketinės nuorodos į aukštesnės galios teisės aktus, kurie institucijai suteikia specialias teises (nurodant, kad institucija turi teisės akte, į kurį pateikiama blanketinė nuoroda, jai nustatytas teises);

18.3. nurodomos specialios institucijos teisės, kurios nėra nustatytos aukštesnės galios teisės aktuose, tačiau yra būtinos institucijos paskirčiai įgyvendinti ir veiklos tikslams pasiekti.

19. Skyriuje „Institucijos veiklos organizavimas“ turi būti:

19.1. nurodyti institucijos planavimo dokumentai (t. y. strateginis ir (ar) metinis veiklos planas) ir juos tvirtinantis subjektas;

19.2. nurodomas institucijos administracijos struktūrą tvirtinantis subjektas;

19.3. nurodoma institucijos vadovybė, jos skyrimo, atleidimo, pavadavimo tvarka, pavaldumas, atskaitomybė:

19.3.1. ministerijoje – ministro, viceministrų, ministerijos kanclerio;

19.3.2. Vyriausybės įstaigoje, įstaigoje prie ministerijos – įstaigos vadovo (pvz.: direktoriaus, generalinio direktoriaus, viršininko, pirmininko ir kt.), jo pavaduotojo (pavaduotojų);

19.4. nurodoma institucijos vadovo kompetencija, išvardijant pagrindines jo funkcijas:

19.4.1. ministerijoje – ministro, viceministrų ir ministerijos kanclerio (apibrėžiant ministro, viceministrų ir ministerijos kanclerio kompetenciją, nurodoma, kad ministras, viceministrai ir ministerijos kancleris vykdo Vyriausybės įstatymu, kitais įstatymais ir Vyriausybės nutarimais jiems nustatytas funkcijas);

19.4.2. Vyriausybės įstaigoje, įstaigoje prie ministerijos – įstaigos vadovo (pvz.: direktoriaus, generalinio direktoriaus, viršininko, pirmininko ir kt.);

19.5. kiti institucijos organai, jei pagal aukštesnės galios teisės aktus tokie organai sudaromi (ministerijos, Vyriausybės įstaigos ar įstaigos prie ministerijos kolegijos, kiti valdymo ir (ar) patariamieji organai), šių organų sudarymo tvarka ir kompetencija, sprendimų priėmimo tvarka. Nurodant kitų institucijos organų kompetenciją, turi būti išvardytos pagrindinės jų funkcijos;

19.6. kas atlieka institucijos vidaus auditą (institucijos vidaus audito tarnyba ar kitos institucijos centralizuoto vidaus audito tarnyba).

20. Skyriuje „Baigiamosios nuostatos“ turi būti nurodoma, kaip institucija gali būti reorganizuojama, pertvarkoma ar likviduojama.